

Survey of Quality of Embassies' Websites of Iran and Drawing Their Link Network Relationship

Elaheh Ommati^{1*}, Amir Reza Asnafi², Sayed Javad Ghazi Mirsaeed³

1. Master of Sciences, Medical Library and Information Sciences, Guilan University of Medical Sciences, Poursina Clinical Research Development, Rasht, Iran
2. Assistant Professor, Knowledge and Information Sciences Department, Faculty of Education Sciences and Psychology, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran
3. Associate Professor, Library and Information Sciences, Tehran University of Medical Sciences, School of Allied Medical Sciences, Health Information Management Research Center, Tehran, Iran

Article Info.

Received: 2018/08/28

Accepted: 2020/03/26

Abstract

Background and Objectives: Websites are suitable tools for interaction among organizations and citizens. So, the main goal of each efficient website must be presenting high-quality information. embassies' websites should have high quality and interaction with each other so that effective information and communication channel is established between embassies' websites and their visitors. Quality Criteria of Website Quality Evaluation Tool include Content, Performance, Credibility, UpDating, Links, Graphics, Scope, Structure, and use of MetaTags. On the other hand, given that the embassies' websites have thematic and content subscriptions, the links between the websites will play an important role in the visibility of the websites. Determining the current status of the quality of the websites of Iranian embassies has led to the identification of their strengths and weaknesses and can be a way to a more successful and useful presence in cyberspace for visitors to use the content of the websites. The aim of this study was to determine embassies' websites status in terms of quality of embassies' websites and drawing their link network relationship.

Methodology: This study is an applied work, which was carried through surveys and webometric methods. The population consisted of 145 embassies' websites. Evaluations were done using the Website Quality Evaluation Tool and Webometric Analyst software. In this study, face validity was used to determine the validity, so that experts and professors in the field of website quality evaluation and mapping of network relations were consulted. Also, the reliability of the current measuring instrument was 95% of Cronbach's alpha, which showed very high reliability. The collected data were analyzed using Quality grade formula and descriptive statistics.

Step 1: Website Quality Assessment tool (WQAT) is used. Using this tool, each site is evaluated based on a checklist of website quality assessment tools. 9 criteria (Content, Performance, Credibility, UpDating, Links, Graphics, Scope, Structure, and use of MetaTags) and 38 components or features (37 components of a website quality assessment tool with a question asked by researchers) on websites Were investigated.

Step 2: The data collection tool in the second step was the free Webometric Analyst 2.0 software. First, the program is loaded from the LexiURL browser, Link Network Diagram option, In the second step, a text file with the names of the domains or URLs in each row was created using Notepad Windows with a similar text program. The browser starts the data collection phase and after a few minutes to half an hour, a report will be presented in the form of a set of pages.

Findings: The results of the findings showed that Out of the 145 studied embassies' websites, 131 embassies' websites had ranked as high-quality and reliable websites and 14 embassies' websites were ranked as websites with very good quality. The highest rankings in the High-Quality Score included the Libyan Embassy - Tripoli (82), followed by Hungary - Budapest (80) and India - The Hague (80). The lowest quality was related to the website of the Embassy of Afghanistan - Jalalabad. In examining the status of embassies' websites based on content criteria, most websites were in average poor condition (93.69), and the status of most embassies' websites in terms of performance criteria was very average (64.25). In terms of Credibility, embassies' websites are very weak (38.62), very strong (26.37), weak (18.79), moderately weak (8.44), very average (5.51), strong (24/2), respectively. In terms of UpDating, the websites of the embassies were very average (49.65), very poor (46.37), weak (3.27), and moderately weak (0.68), respectively. In the survey based on Links, the websites of the embassies were moderately weak (94.25) and weak (5.74), respectively. In the Graphical survey, the status of most embassies' websites was very average (80.91). In the Domain-Based survey, the majority of embassies' websites were moderately weak (66.66). In terms of Structure, embassies' websites were moderately weak (99.65) and weak (0.34), respectively. In the survey based on the MetaTags feature, the embassies' websites were in very poor (95.86) and excellent (4.13) positions, respectively. Moreover, in inspecting embassies' websites using Webometric Analyst software, no link network relationship was found between the embassies' websites Based on interaction and communication links together.

Discussion: In general, recommended that designers of these websites focus on quality criteria as well as their link network of relationships. Since the embassies' websites are an important source of information for many people, the issue of quality and their network relationships is very important. In general, the research results showed that web designers have, to some extent, paid attention to website quality criteria (Content, Performance, Credibility, UpDating, Links, Graphics, Scope, Structure, and use of MetaTags), but paid no attention to establishing network relationship.

Keywords: Link Network Relationship; Embassies' website; website Quality Evaluation Tool (WQET); Assess the quality; Iran; webometric.

***Corresponding author:**

Email: elahehmatii@gmail.com

How to Cite:

Ommati, E., Asnafi, A.R., Ghazi Mirsaeed, J. (2020). Survey of Quality of Embassies' Websites of Iran and Drawing Their Link Network Relationship. *Journal of Studies in Library and Information Science*, 12(2): 1-16.

فصلنامه

مطالعات کتابداری و علم اطلاعات، سال دوازدهم، شماره ۲، تابستان ۱۳۹۹

مقاله پژوهشی

بررسی کیفیت وبسایت‌های سفارت‌خانه‌های کشور ایران و ترسیم روابط شبکه‌ای پیوندی آنها

الهه امتی^{۱*}، امیررضا اصنافی^۲، سیدجواد قاضی میرسعید^۳

۱. کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، مرکز آموزشی و درمانی پورسینا، رشت، ایران.
۲. استادیار، دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، تهران، ایران.
۳. دانشیار، کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، دانشکده پیرا پزشکی، مرکز تحقیقات مدیریت اطلاعات سلامت، ایران.

اطلاعات مقاله

تاریخ پذیرش: ۹۹/۰۱/۰۷

تاریخ دریافت: ۹۷/۰۶/۰۶

چکیده

هدف: هدف از این مطالعه تعیین وضعیت کیفیت وبسایت‌های سفارت‌خانه‌ها و ترسیم روابط شبکه‌ای پیوندی آنهاست.

روش‌شناسی: این مطالعه از نوع کاربردی است و با استفاده از روش‌های پیمایشی و وب سنجی انجام شده است. جامعه آماری شامل ۱۴۵ وبسایت سفارت‌خانه بود. ارزیابی با استفاده از ابزار ارزیابی کیفیت وبسایت‌ها (WQET) و نرم افزار Webometric Analyst 2.0 انجام شد. همچنین پایایی ابزار اندازه‌گیری حاضر آلفای کرونباخ ۰.۹۵ بود که پایایی بسیار بالایی را نشان داد. داده‌های به دست آمده با استفاده از فرمول درجه کیفیت و آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌اند.

یافته‌ها: نتایج یافته‌ها نشان داد که از ۱۴۵ وبسایت سفارت‌خانه مورد بررسی، ۱۳۱ وبسایت سفارت‌خانه در درجه‌بندی کیفیت عالی و قابل اعتماد، ۱۴ وبسایت سفارت‌خانه نیز در درجه‌بندی کیفیت بسیار خوب، رتبه بندی شده بود. بالاترین رتبه در درجه‌بندی کیفیت عالی شامل سفارت‌خانه لیبی - طرابلس (۸۲) و سپس مجارستان - بوداپست (۸۰) و هند - لاهه (۸۰) بود. پایین‌ترین کیفیت مربوط به وبسایت سفارت‌خانه افغانستان - جلال آباد بود.

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌ها طراحان وبسایت‌ها تا حدودی به معیارهای کیفیت وبسایت‌های سفارت‌خانه‌ها توجه داشتند، اما در ایجاد روابط شبکه‌ای هیچ‌گونه توجهی نداشتند. از آنجا که وبسایت سفارت‌خانه‌ها منبع اطلاع‌رسانی مهمی برای بسیاری از افراد محسوب می‌شود مسئله کیفیت و روابط شبکه‌ای آنها بسیار حائز اهمیت هستند، در مجموع توصیه می‌شود که طراحان وبسایت‌ها تمرکز خود را معطوف به معیارهای کیفیت و نیز ایجاد روابط شبکه‌ای پیوندی نمایند.

کلیدواژه‌ها: وبسایت سفارت‌خانه، ابزار ارزیابی کیفیت وبسایت، ارزیابی کیفیت، وب سنجی، ایران، روابط شبکه‌ای پیوندی.

*نویسنده مسئول: elahehomati@gmail.com

استناد به این مقاله:

امتی، الهه، اصنافی، امیررضا، قاضی میرسعید، سیدجواد (۱۳۹۹). جایگاه علم اطلاعات و دانش‌شناسی در درخت علم. مطالعات کتابداری و علم اطلاعات، ۱۲(۲): ۱-۱۶

مقدمه و بیان مسئله

وبسایت‌ها، ابزارهای مناسبی برای برقراری ارتباط بین سازمان‌ها، کاربران و شهروندان هستند. با دسترسی رو به رشد افراد به اینترنت، تعداد مراجعه‌کنندگان به وبسایت‌ها نیز افزایش یافته است، بنابراین مهم‌ترین هدف هر وبسایت ارائه اطلاعاتی است که پاسخگوی انتظارات کاربران باشد، در این راستا موضوع کیفیت آنها روز به روز بیشتر مورد توجه واقع می‌گردد (Zahedi, 2010)، در واقع با افزایش تعداد وبسایت‌ها و سرمایه‌گذاری‌های قابل توجه در این زمینه، ارزیابی کیفیت وبسایت به فعالیت مهمی تبدیل شده است (Rocha, 2012; Naik & Tripathy, 2008).

سازمان‌ها، زمان و پول خود را صرف توسعه و حفظ کیفیت وبسایت‌شان می‌کنند. وبسایت‌ها باید کانال اطلاعاتی و ارتباطی مؤثری را بین سازمان‌ها و مراجعان آنها ایجاد کنند (Rocha, 2012; Grigoroudis, Litos, Moustakis, Politis & Tsironis, 2008). یک وبسایت باید تلاش‌های سازمان را در راستای کیفیت به‌طور واضح منعکس کند، زیرا می‌تواند ارتباط مهمی با مراجعان برقرار کند (Rocha, 2012; Kappel, Proll, Reich & Retschitzegger, 2006). ارزیابی وبسایت در تمام سیستم‌های اطلاعاتی عامل مهمی برای توسعه و کاربرد است که موجب افزایش رضایت کاربران و بهینه‌سازی منابع سرمایه‌گذاری شده، خواهد شد (Rocha, 2012; Grigoroudis et al, 2008; Cheung & Lee, 2008).

بنابراین کیفیت وبسایت‌ها به لحاظ تمامی معیارهای اشاره شده آن، نشان از اهمیتی است که مسئولان وبسایت‌ها به موضوع اطلاع‌رسانی، استفاده از محتوای وبسایت و نیز جذب مخاطبان دارند. توجه همه جانبه به معیارها نیز در وصول به هدف ذکر شده بسیار حائز اهمیت است. بر این اساس، توجه به برخی از معیارها و عدم توجه به برخی دیگر باعث آشفتگی در بهره‌برداری و تاثیرگذاری وبسایت‌ها می‌شود (Nouri Afkand, Motalebi & Alipour hafezi, 2013).

با توجه به موارد فوق، از آنجا که سفارت‌خانه‌ها به هر حال دارای یک وبسایت هستند، بنابراین استفاده از پتانسیل کلی وبسایت ارزنده است. یک وبسایت، اولین منبع اطلاعات و اثرگذاری درباره شرکت، سازمان یا در این مورد سفارت‌خانه، برای بسیاری از مراجعه‌کنندگان است، بنابراین می‌بایست دارای تمامی اطلاعات صحیح و مورد نیاز به‌صورت واضح، ساده و قابل فهم باشد. روش‌های مختلف بسیاری مانند محتوا، ساختار، فونت، رنگ، طراحی، ناوبری و ظاهر کلی وجود دارد که باعث بهبود ارتباطات وبسایت می‌گردد (Al-Tikriti, 2012).

از طرف دیگر، از آغاز شروع به کار وبسنجی، نمودارهای شبکه وب نیز می‌توانند یک روش مورد اعتماد برای شناسایی الگوهای مشارکت و ارتباطات میان مجموعه‌هایی از سازمان‌ها یا افراد، با پیوند به وبسایت‌های آنها باشند (Thelwall, Sud & Wilkinson, 2012) نقشه روابط پیوندی نوعاً مجموعه وبسایت‌ها را از طریق پیوندهای مرتبط با آنها ترسیم می‌کند، این تحلیل شامل ترسیم نقشه روابط سازمانی مبتنی بر پیوند و نقشه‌های مبتنی بر پیوند حوزه‌های موضوعی یا سازمان‌هایی است که تشابه محتوایی را به نمایش می‌گذارند (Hassanzadeh & Navidi, 2010).

بنابراین با توجه به موارد فوق، حائز اهمیت است که سفارت‌خانه‌ها، وبسایت خود را به یک وبسایت مؤثرتر و کارآمدتر اصلاح نمایند. داشتن یک وبسایت اساسی بسیار سودمند است و منافع بی‌شماری برای سفارتخانه ایجاد خواهد کرد؛ مثلاً این وبسایت‌ها، می‌بایست قابلیت اطمینان و ارزش را افزایش دهند، به روز رسانی آنها آسان باشد و در تمام ۲۴ ساعت نیز در دسترس باشند. همیشه یک وبسایت مفید مورد انتظار مراجعه‌کنندگان است، حتی اگر اشخاصی وجود داشته باشند که نیاز به یک وبسایت فعال نداشته باشند، ممکن است مراجعه‌کنندگانی وجود داشته باشند که واقعاً از سایت به‌عنوان منبع اصلی اطلاعات‌شان استفاده می‌کنند (Al-Tikriti, 2012). لذا وبسایت‌های سفارت‌خانه‌ها می‌بایست در عین حال که از کیفیت خوبی برخوردار هستند، با یکدیگر روابط پیوندی برقرار کنند تا کانال اطلاعاتی و ارتباطی مؤثری بین سفارت‌خانه‌ها و مراجعان آنها برقرار گردد.

در راستای مطالب فوق، مسئله مطالعه حاضر بررسی وضعیت وبسایت سفارتخانه‌های کشور ایران براساس معیارهای کیفیت و نیز روابط شبکه‌ای پیوندی است. تاکنون پژوهش مجزایی درباره تعیین وضعیت کیفیت وبسایت سفارتخانه‌ها و ترسیم روابط شبکه‌ای پیوندی آنان صورت نگرفته است. بررسی وبسایت سفارتخانه‌ها، مزایای مهمی خواهد داشت و منجر به شناسایی نقاط ضعف و قوت آنها براساس معیارهای کیفیت و روابط شبکه‌ای پیوندی خواهد شد و ارتقای این وبسایت‌ها باعث افزایش قابلیت استفاده و بهره‌وری آنها خواهد گردید. بنابراین با توجه به پیشینه‌های مورد بررسی و نبود مطالعات قابل توجه در زمینه بررسی وبسایت سفارتخانه‌ها براساس کیفیت و روابط شبکه‌ای، بررسی آنها ضروری به نظر می‌رسد، لذا مطالعه حاضر نیز بر آن است تا به ارزیابی کیفیت وبسایت‌های سفارتخانه‌های ایران و ترسیم روابط شبکه‌ای پیوندی آنها براساس تعامل و ارتباط پیوندها با هم بپردازد.

سوالات پژوهش

۱. وبسایت سفارتخانه‌های کشور ایران براساس معیارهای کیفیت در چه وضعیتی قرار دارند؟
۲. روابط شبکه‌ای پیوندی وبسایت سفارتخانه‌های کشور ایران براساس تعامل و ارتباط پیوندها با هم چگونه است؟

پیشینه‌های پژوهش

پیشینه‌های فارسی و لاتین مربوط به ابزار ارزیابی کیفیت وبسایت‌ها

در ارتباط با ارزیابی کیفیت وبسایت‌ها و روابط شبکه‌ای پیوندی آنها، پژوهش‌هایی صورت گرفته است، اما در این مطالعه، پژوهش‌هایی که مشابهت بیشتری با مطالعه حاضر داشته باشند، اشاره شده‌اند.

فرهاد پور و خلف آبادی (۱۳۹۴) در پژوهشی با عنوان ارزیابی کیفی وبگاه‌های کودکان و نوجوانان ایران با استفاده از مدل وب کیو. ای. ام. مبتنی بر استاندارد ایزو ۹۱۲۶-۱، ۳۳ وبگاه کودکان و نوجوانان را مورد ارزیابی قرار دادند. نتایج نشان داد به‌طور کلی، وبگاه‌های کودکان و نوجوانان ایران از نظر رعایت الگوها و معیارهای کیفی وب کیو ای ام، نمره‌ای پایین‌تر از حد متوسط دریافت کرده‌اند (Farhadpour & Khalaf Abadi, 2015). طباطبایی امیری و خالقی (۱۳۹۴) در مطالعه‌ای با عنوان ارزیابی کیفیت وبسایت‌های فارسی زبان در حوزه زنان و خانواده با استفاده از ابزار ارزیابی کیفیت وبسایت WQET، نشان دادند، در مجموع نتایج یافته‌ها نشان از عملکرد نسبتاً خوب طراحان و دست‌اندرکاران وبسایت‌های فارسی زبان زنان دارد، به‌طوری که وضعیت بیش از نیمی از وبسایت‌های مورد بررسی در سطح قابل قبولی قرار دارد (Tabatabaei Amiri & Khaleghi, 2015).

تیموری، خوش‌نفس و نبی‌زاده گیوی (۱۳۹۴) مطالعه‌ای با عنوان بررسی کیفیت وبگاه‌های استانی نهاد کتابخانه‌های عمومی ایران با استفاده از ابزار WQET انجام دادند. نتایج پژوهش نشان داد که در مولفه‌های عملکرد، گرافیک، دامنه و ساختار تمامی ۳۱ وبگاه پایین‌تر از حد متوسط قرار دارند و در سایر معیارها نیز وبگاه اغلب استان‌ها از وضعیت نامناسبی برخوردارند (Teimouri, Khoshnafs & Nabizadeh Givi, 2015).

پاپی و ابازری (۱۳۹۳) در مطالعه‌ای با عنوان ارزیابی وبسایت کتابخانه‌های ملی کشورهای آسیایی با استفاده از WQET به ارزیابی و رتبه‌بندی ۳۴ وبسایت کتابخانه‌های ملی کشورهای آسیایی پرداختند، نتایج نشان داد، ۱۳ وبسایت در وضعیت عالی و ۹ وبسایت بسیار خوب، ۵ وبسایت خوب، ۵ وبسایت در وضعیت نامناسب، ۲ وبسایت در درجه نسبتاً خوب، قرار گرفته‌اند (Papi & Abazari, 2014).

رداد و حق‌شناس (۱۳۹۱) در مطالعه‌ای با عنوان ارزیابی معیارهای وضوح اهداف و مخاطبان، عملکرد، روزآمد بودن، اعتبار و راهبری در وبسایت‌های ناشران عمومی در ایران با استفاده از روش WQET، ۳۸ وبسایت ناشر برتر را مورد

بررسی قرار دادند. نتایج به دست آمده نشان داد از ۳۸ وبسایت ناشر برتر، ۱۲ وبسایت نامناسب، ۸ وبسایت عالی، ۸ وبسایت خوب، ۶ وبسایت بسیار خوب، ۴ وبسایت نسبتاً خوب، شناخته شده اند (Radad & Haghshenas, 2012).

حسن زاده و نویدی (۱۳۸۸) در پژوهشی با عنوان "مطالعه مقایسه‌ای دسترس پذیری وبسایت وزارت‌خانه‌های ایران براساس شاخص‌های کنسرسیون وب جهان گستر و تجارب کاربران" اذعان کردند که دسترس پذیری یکی از مهمترین ارکان و پیش نیازهای وبسایت‌ها در راستای ارائه خدمات بهینه به کاربران و مخاطبان آنهاست. در راستای مطرح شدن ایده دولت الکترونیک اهمیت دسترس پذیری در وبسایت‌های دولتی بیش از پیش آشکار شده است. با توجه به اهمیت موضوع، تلاش کردند تا نتایج حاصل از ارزیابی دسترس پذیری وبسایت وزارت‌خانه‌های جمهوری اسلامی ایران (۲۱ وزارت‌خانه) براساس شاخص‌های کنسرسیون جهانی وب جهان گستر و مقایسه آن با نتایج حاصله از تجارب کاربران ارائه کنند. نتایج نشان داد از لحاظ ارزیابی دستی، میزان دسترس پذیری وبسایت وزارت‌خانه‌های ایران پایین تر از متوسط بود و از لحاظ ارزیابی تجارب کاربر نیز میزان دسترس پذیری وبسایت وزارت‌خانه‌های دولت جمهوری اسلامی ایران کمی بالاتر از حد متوسط بود (Hassanzadeh & Navidi, 2009).

عصاره و پای (۱۳۸۷) در مطالعه‌ای با عنوان "ارزیابی کیفیت تارنما (وبسایت)‌های کتابخانه‌های دانشگاه دولتی ایران به منظور ارائه پیشنهادهایی در جهت ارتقای کیفیت آنها" نتایج پژوهش آنان حاکی از آن بود که وبسایت‌ها در درجه بندی کیفیت عالی، بسیار خوب، خوب، نسبتاً خوب و نامناسب قرار داشتند (Osareh & Papi, 2008).

همچنین مردانی نژاد و همکاران (۱۳۹۱) در مقاله‌ای با عنوان "ارزیابی کیفیت وبسایت‌های واحدهای آموزش مجازی دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران و جهان" نشان دادند که کیفیت وبسایت‌های مورد بررسی در درجه بندی عالی، بسیار خوب، خوب، نسبتاً خوب و نامناسب قرار گرفته اند (Mardaninezhad, Farhadi, Khanjani & Amirimoghdam, 2012).
ال تیکریتی (۲۰۱۲) در رساله‌ای با عنوان "اصلاح یک مورد وبسایت: سفارت عراق"، وی به دلیل رشد سریع محبوبیت استفاده از وبسایت، وبسایت‌ها را در مفهوم عمومی از چشم اندازه‌ها و ویژگی‌های متفاوت مانند قابلیت استفاده وبسایت، محتوا، ناوبری یا هدایت، ساختار و ظاهر دیداری مورد بحث قرار داده است. این ویژگی‌ها در کنار هم، زمانی که به خوبی و به طور مؤثر طرح ریزی شده باشند، یک وبسایت مفید، کارآمد و کار پسند را ایجاد خواهد کرد (Al-Tikriti, 2012).
کزآ و همکاران (۲۰۰۸) در مطالعه‌ای با عنوان کیفیت اطلاعات مبتنی بر وب درباره ترس اجتماعی: یک مطالعه مقطعی به بررسی اطلاعات مبتنی بر وب در مورد ترس از اجتماع پرداختند و به این نتیجه رسیدند که کیفیت وبسایت‌ها ضعیف بود (Khazaal, Fernandez, Cochand, Reboh & Zullino, 2008).

پیشینه فارسی و لاتین در خصوص روابط شبکه‌ای پیوندی

همچنین در پیشینه‌های مورد بررسی، اصنافی (۱۳۹۳) در مطالعه‌ای با عنوان بررسی شبکه‌های پیوندی وبسایت‌های ناجا اشاره کرد که خدمات الکترونیک از طریق وبسایت‌های ناجا، صرفه جویی قابل توجهی در وقت و هزینه کاربران خواهد داشت. نتایج نشان داد که وبسایت‌های ناجا در زمینه تبادل پیوند و همکاری با یکدیگر از وضعیت متوسطی برخوردار هستند (Asnafi, 2014). از طرف دیگر نروزی و هاشم‌زاده (۱۳۹۱) در مطالعه‌ای با عنوان "تحلیل شبکه‌های پیوندی وبسایت‌های پژوهشگاه‌های ایران: روابط پنهان و آشکار با روش وبسنجی"، اشاره کردند که وبسایت‌های پژوهشگاه‌های ایران به لحاظ تبادل پیوند و همکاری با سایر پژوهشگاه‌ها از وضعیت مطلوبی برخوردار نبودند. نمودارهای هم‌پیوندی نیز روابط پنهان

1. User-Friendly
2. Khazaal

پژوهشگاه‌های ایران را به تصویر کشید و بیانگر این نکته است که عامل اشتراک موضوعی و محتوایی از مهم‌ترین عوامل ایجاد هم‌پیوندی در بین وب‌گاه‌های مراکز پژوهشی ایران بوده است (Noroozi & Hashemzadeh, 2013).

نباتعلی و دیزجی (۱۳۹۰) در مطالعه‌ای با عنوان "بررسی وب‌گاه‌های ادارات کل کتابخانه‌های عمومی ایران: مطالعه وب‌سنجی" نشان دادند که به لحاظ تبادل پیوند، تنها میان ۸ مورد از وب‌گاه‌های مورد بررسی یعنی ۲۶ درصد آنها، ارتباط و همکاری برقرار شده بود (Nabatali & Jalali Dizaji, 2011).

کوٹانایکی^۱ و گو پالاکریشنان^۲ (۲۰۱۱) به تحلیل وب‌سنجی دانشگاه‌های کشاورزی هند پرداختند، آنها به ترسیم روابط شبکه‌ای بین دانشگاه‌ها توسط نرم‌افزار pajek پرداختند و اشاره کردند که با توجه به اینکه دانشگاه‌ها به صورت روزافزونی جهت دستیابی به اهداف مختلفی مورد استفاده قرار می‌گیرند، لازم است با یکدیگر روابط پیوندی داشته باشند (Kothainayaki & Gopalakrishnan, 2011).

همچنین واگان^۳ و همکاران (۲۰۰۷)، در مقاله‌ای با عنوان چرا وب‌سایت‌ها هم‌پیوندی دارند، ۸۵۹ صفحه از صفحات هم‌پیوند شده از وب‌سایت‌های دانشگاهی کانادا را به‌عنوان نمونه بررسی کردند، همچنین در مورد پیوندها؛ متغیرهای زبان، کشور، نوع وب‌سایت و دلایل هم‌پیوندی را مورد مطالعه قرار دادند، نتایج پژوهش آنان حاکی از آن بود که ۹۴ درصد از موارد هم‌پیوندی میان دو دانشگاه به دلیل ارتباطات دانشگاهی و ۳۸ درصد به‌خاطر علایق علمی و آموزشی بوده است (Vaughan, Kipp & Gao, 2007).

استیوارت^۴ و همکاران (۲۰۰۷) در مطالعه‌ای با عنوان "پیوند و همبستگی وب‌سایت دانشگاه‌های اروپایی"، اشاره کردند که دانشگاه‌ها در همکاری با دیگر سازمان‌ها فعالیت می‌کنند و این همکاری‌ها نتایج مهمی در اقتصاد ملی در بر دارند، توانایی اندازه‌گیری این همکاری‌ها در مقایسه با سازمان‌های مشابه، موسسات را قادر می‌سازد، تاثیرات همکاری را بهبود بخشد. نتایج پژوهش آنان نشان داد که تفاوت معناداری در نسبت پیوندهای وبی که منعکس‌کننده همکاری هستند، وجود دارد (Stuart, Thelwall & Harries, 2007).

همچنین اگرین^۵ و نواگا^۶ (۲۰۰۶) در تحلیل اکتشافی از پیوندهای وب‌سایت‌های دانشگاه‌های نیجریه که با استفاده از موتور جستجوی آلتاویستا انجام دادند، مشاهده کردند که وب‌سایت‌های دانشگاهی این کشور روابط پیوندی خوبی با یکدیگر دارند (Agrin & Nwagwu, 2006).

از آنجا که وب‌سایت سفارت‌خانه‌ها منبع اطلاع‌رسانی مهمی برای بسیاری از افراد محسوب می‌شود مسئله کیفیت و روابط شبکه‌ای آنها بسیار حائز اهمیت هستند، از طرف دیگر مرور مطالعات نشان داد که تاکنون پژوهش مستقل و جامعی که به ارزیابی وب‌سایت‌های سفارت‌خانه‌های ایران از نظر کیفیت وب‌سایت و ترسیم روابط شبکه‌ای آنها، پردازد، صورت نگرفته است و این مورد نیز می‌تواند ضرورت و اجرای این پژوهش را توجیه کند. بنابراین این مطالعه بر آن است تا به ارزیابی کیفیت وب‌سایت‌های سفارت‌خانه‌های ایران و ترسیم روابط شبکه‌ای پیوندی آنها پردازد.

-
1. Kothainayaki
 2. Gopalakrishnan
 3. Vaughan
 4. Stuart
 5. Agrin
 6. Nwagwu

روش‌شناسی

مطالعه حاضر از نوع کاربردی است و روش این پژوهش پیمایشی و وب‌سنجی است. جامعه پژوهش مطالعه حاضر کلیه وبسایت‌های سفارت‌خانه‌ها بود و در مجموع شامل ۱۴۵ وبسایت بودند. جهت گردآوری داده‌ها از دو ابزار استفاده شده است.

مرحله اول: ابزار ارزیابی کیفیت وبسایت‌ها یا (WQAT) استفاده شده است. با استفاده از این ابزار، هر پایگاه براساس سیاهه واری ابزار ارزیابی کیفیت وبسایت‌ها، ارزیابی شده است. ۹ معیار (محتوا، عملکرد، اعتبار، روزآمد بودن، پیوندها، گرافیک، دامنه، ساختار و استفاده از ابر برچسب‌ها) و ۳۸ مؤلفه یا ویژگی (۳۷ مؤلفه از ابزار ارزیابی کیفیت وبسایت‌ها به همراه طرح یک سوال توسط پژوهشگران) در وبسایت‌ها مورد بررسی قرار گرفت و امتیاز کلی کیفیت از ۹ معیار متفاوت با امتیازهای تعلق گرفته از ۱-۷ (ضعیف ۱-۲، متوسط ۳-۴، خوب ۵-۶، و عالی ۷) برای معیارهای فعلی متفاوت به دست می‌آمد.

سه معیار محتوا، عملکرد و اعتبار با دو برابر کردن امتیازشان سنجیده شدند. دلیل اینکه امتیازات این سه معیار دو برابر می‌شود، ناشی از آن است که در این مورد محتوا اشاره به محتوای فکری، تازگی و وضوح مطالب دارد. عملکرد به معنای سهولت در استفاده و جستجو است و اعتبار، اشاره به اعتبار پدید آورنده و یا سازمان پشتیبان دارد. سنجش این عوامل انعکاس دهنده میزان اهمیت و توجه متخصصان کیفیت تارنما به امر کیفیت است. سقف امتیازات در نظر گرفته شده برای هر تارنما ۸۲ بوده و کف آن امتیاز کمتر از ۵۰ امتیاز است. قابل ذکر است که امتیازات تارنمای مورد بررسی در این پژوهش با امتیازات موجود در ابزار (۵۰-۸۲) معادل سازی شده‌اند. معادل سازی از طریق دو فرمول زیر صورت گرفته است. در فرمول زیر X کل امتیاز به دست آمده برای هر وبسایت است و Y نمره وبسایتی است که بالاترین امتیاز را کسب کرده است.

$$A = \frac{X * 82}{Y}$$

در پایان به منظور تعیین کیفیت هر وبسایت، امتیازات کشف شده توسط آنها، با نتایج کدگذاری زیر، تطبیق داده می‌شود.

- چنانچه امتیاز کلی کیفیت وبسایتی بین ۷۱-۸۲ باشد، وبسایت عالی و قابل اعتماد است.
- اگر امتیاز کسب شده وبسایت بین ۶۴-۷۰ باشد، بسیار خوب است، و آن را در نظر داشته باشید.
- وبسایتی که امتیاز آن بین ۵۷-۶۳ باشد، خوب است، ولی با احتیاط از آن استفاده کنید.
- هرگاه امتیاز وبسایتی بین ۵۰-۵۶ باشد، ممکن است در مواردی مفید باشد، ولی به اطلاعات ارائه شده در آن بدون تحقیق اعتماد نکنید (این وبسایت به نسبت خوب است).
- وبسایت با امتیاز کمتر از ۵۰ نامناسب است و اطلاعات آن کافی و معتبر نیست (Osareh & Papi, 2009).

در این مطالعه برای تعیین روایی، از روایی صوری استفاده گردید، بدین ترتیب که با متخصصان و اساتید حوزه ارزیابی کیفیت وبسایت و ترسیم روابط شبکه‌ای پیوندی مشورت شد. همچنین پایایی ابزار اندازه‌گیری حاضر با ضریب آلفای کرونباخ ۹۵ درصد تایید شد که پایایی بسیار بالایی را نشان داد. داده‌های به دست آمده بعد از ورود به نرم‌افزار آماری (اکسل) با استفاده از آمار توصیفی و فرمول درجه کیفیت، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌اند.

مرحله دوم: ابزار گردآوری داده‌ها در مرحله دوم، نرم‌افزار رایگان Webometric Analyst 2.0 بود. ابتدا برنامه از جستجوگر لگزی یو آر ال، گزینه Link Network Diagram بارگذاری شده است، در مرحله دوم یک فایل متنی با نام دامنه‌ها یا یور آر ال‌ها در هر سطر با استفاده از Windows Notepad با یک برنامه متنی مشابه ایجاد شد، جستجوگر شروع به مرحله گردآوری داده‌ها می‌کند و پس از چند دقیقه تا نیم ساعت یک گزارش به شکل مجموعه‌ای از صفحات ارائه خواهد شد. از محدودیت‌های این پژوهش که پژوهشگران با آن مواجه بودند، ماهیت پویایی وب بود که در تمامی پژوهش‌های مشابه وب سنجی نیز لازم است در نظر گرفته شود، لذا نتایج پژوهش تنها در یک بازه زمانی مشخص مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها

• وضعیت کیفیت وبسایت‌های سفارت‌خانه‌های کشور ایران براساس معیار WQAT چگونه است؟

براساس یافته‌های جدول ۱، وبسایت سفارت‌خانه‌ها در درجه‌بندی کیفیت براساس معیار (WQAT) در دو وضعیت عالی و بسیار خوب قرار گرفته‌اند. از ۱۴۵ وبسایت سفارت‌خانه مورد بررسی، ۱۳۱ وبسایت در درجه‌بندی کیفیت عالی و قابل اعتماد و ۱۴ وبسایت در درجه بندی کیفیت بسیار خوب، آن را در نظر داشته باشید، قرار گرفته بودند. بالاترین رتبه در درجه‌بندی کیفیت عالی شامل سفارت خانه لیبی - طرابلس (۸۲) و سپس مجارستان - بوداپست (۸۰) و هند - لاهه (۸۰) بود. ۱۴ وبسایت سفارت‌خانه نیز به نام سفارت‌خانه‌های افغانستان - جلال آباد (۶۴)، سوئیس - ژنو (۶۵)، ایرلند - دوبلین (۶۷)، ترکیه - استانبول و آفریقای جنوبی - پرتوریا (۶۸)، بلژیک - بروکسل، افغانستان - قندهار، عراق - بغداد، عراق - اردبیل، عراق - کربلا، عراق - بصره، عراق - سلیمانیه، کنیا - نایروبی و تایلند - بانکوک (۷۰)، در وضعیت بسیار خوب قرار گرفته بودند، که پایین‌ترین کیفیت مربوط به وبسایت سفارت‌خانه افغانستان - جلال آباد بود (جدول ۱).

جدول ۱: رتبه بندی وبسایت سفارت‌خانه‌ها در درجه بندی کیفیت

Table1: Ranking of embassies website in quality rating

ردیف	نام سفارت‌خانه	درصد	درجه بندی کیفیت	ردیف	نام سفارت‌خانه	درصد	درجه بندی کیفیت
1	آذربایجان - باکو	77		37	بحرین - منامه	73	
2	آذربایجان - نخجوان	74	عالی	38	برزیل - برازیلیا	73	عالی
3	آرژانتین - بوینس آیرس	75		39	برونئی - سری بگاوان	72	
4	آفریقای جنوبی - پرتوریا	68	بسیار خوب	40	بریتانیا - لندن	74	
5	آلبانی - تیرانا	75		41	بلاروس - مینسک	75	
6	آلمان - برلین	74		42	بلژیک - بروکسل	70	بسیار خوب
7	آلمان - فرانکفورت	72		43	بلغارستان - صوفیا	73	
8	آلمان - هامبورگ	76		44	بنگلادش - داکا	72	
9	آلمان - مونیخ	75		45	بوسنی و هرزگوین - سارایوو	73	
10	اتریش - وین	73		46	بولیوی - لاپاز	73	
11	اتریش - دفتر دائم سازمان ملل متحد - وین	74		47	پاکستان - اسلام آباد	73	
12	اتیوپی - آدیس آبابا	73	عالی	48	پاکستان - پیشاور	73	عالی
13	اردن - امان	74		49	پاکستان - کراچی	73	
14	ارمنستان - ایروان	74		50	پاکستان - لاهور	77	
15	اروگوئه - مونته ویدئو	76		51	پاکستان - کویت	74	
16	ازبکستان - تاشکند	74		52	پرتغال - لیسبون	76	
17	اسپانیا - مادرید	73		53	تاجیکستان - دوشنبه	73	
18	استرالیا - کانبرا	75		54	تانزانیا - دارالسلام	73	
19	اسلونی - لیوبلیانا	76		55	تایلند - بانکوک	70	بسیار خوب

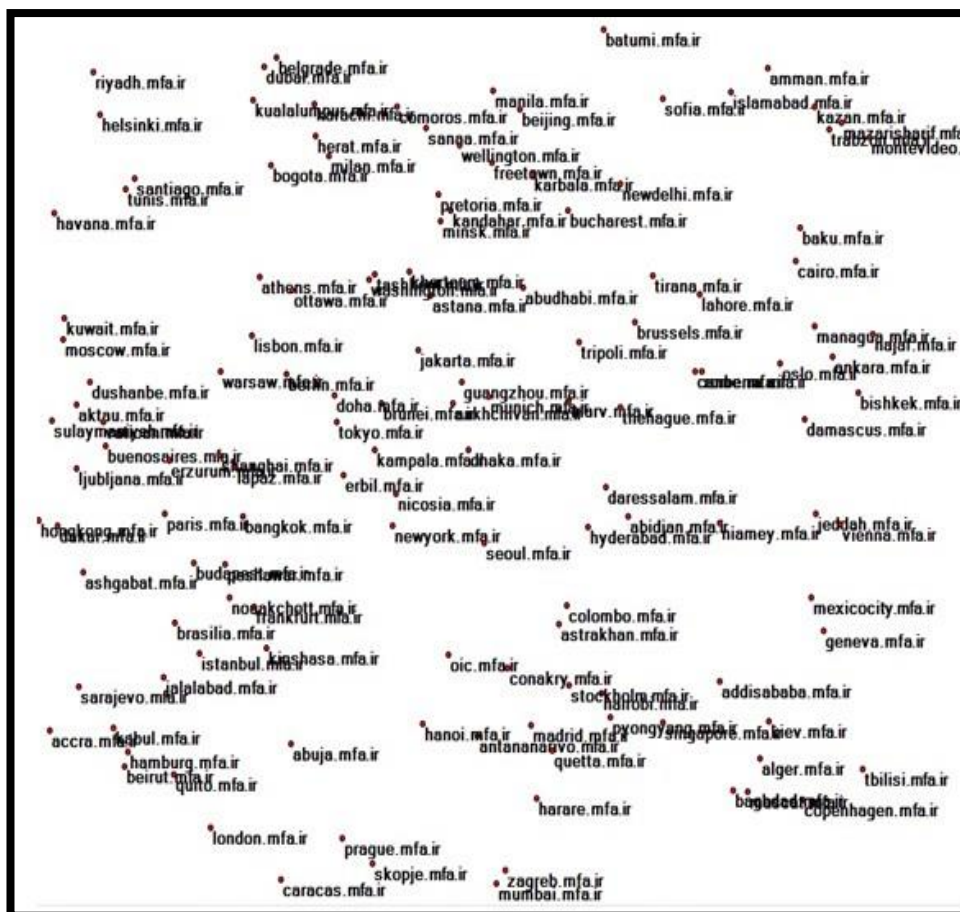
امتی و همکاران: بررسی کیفیت وبسایت‌های سفارت‌خانه‌های کشور ایران و ترسیم...

20	افغانستان - کابل	73	56	ترکمنستان - عشق آباد	74	
21	افغانستان - قندهار	70	57	ترکمنستان - مرو	76	عالی
22	افغانستان - مزار شریف	72	58	ترکیه - آنکارا	76	
23	افغانستان - هرات	74	59	ترکیه - استانبول	68	بسیار خوب
24	افغانستان - جلال آباد	64	60	ترکیه - ارزروم	72	
25	اکوادور - کیتو	72	61	ترکیه - طرابوزان	72	
26	الجزایر - الجزیره	73	62	تونس - تونس	74	
27	امارات متحده عربی - ابوظبی	76	63	جمهوری چک - پراگ	72	
28	امارات متحده عربی - دبی	73	64	چین - پکن	74	
29	اندونزی - جاکارتا	72	65	چین - شانگهای	76	
30	اوکراین - کی یف	75	66	چین - هنگ کنگ	73	عالی
31	اوگاندا - کامپالا	76	67	چین - گوانگ ژو	73	
32	ایالات متحده آمریکا - واشنگتن	72	68	دانمارک - کپنهاک	78	
33	ایالات متحده آمریکا - نیویورک	72	69	روسیه - مسکو	77	
34	ایتالیا - رم	76	70	روسیه - غازان	77	
35	ایتالیا - میلان	73	71	روسیه - آستراخان	76	
36	ایرلند - دوبلین	67	72	رومانی - بخارست	75	
ردیف	نام سفارت‌خانه	در صد	درجه کیفیت	نام سفارت‌خانه	در صد	درجه کیفیت
73	زیمبابوه - حراره	72	111	کلمبیا - بوگوتا	73	
74	ژاپن - توکیو	78	112	کنگو - کینشازا	73	عالی
75	ساحل عاج - ابیجان	73	113	کوبا - هاوانا	76	
76	سری لانکا - کلمبو	74	114	کوبا - هاوانا	70	بسیار خوب
77	سنگاپور - سنگاپور	76	115	کومور - مورونی	72	
78	سنگال - داکار	75	116	کویت - کویت	74	
79	سوند - استکهلم	78	117	گرجستان - تفلیس	78	
80	سوئیس - برن	71	118	گرجستان - باتومی	74	
81	سوئیس - ژنو	65	119	گینه - کوناکوری	74	بسیار خوب
82	سودان - خارطوم	74	120	لبنان - بیروت	77	
83	سوریه - دمشق	75	121	لیبی - طرابلس	82	
84	سیرالئون - فری تاون	72	122	لهستان - ورشو	73	عالی
85	شیلی - سانتیاگو	73	123	ماداگاسکار - تاناناریو	74	
86	صربستان - بلگراد	75	124	مالزی - کوالالامپور	77	
87	عراق - بغداد	70	125	مالی - باماگو	73	
88	عراق - اربیل	70	126	مجارستان - بوداپست	80	بسیار خوب
89	عراق - نجف	72	127	مراکش - الرباط	74	
90	عراق - کربلا	70	128	مصر - قاهره	73	
91	عراق - بصره	70	129	مکزیک - مکزیکو سیتی	73	بسیار خوب
92	عراق - سلیمانیه	70	130	مقدونیه - اسکوپیه	72	
93	عربستان سعودی - ریاض:	73	131	موریتانی - نواکشوت	72	
94	عربستان سعودی - جدّه	73	132	نروژ - اسلو	75	
95	عربستان - سازمان همکاری های اسلامی - جدّه	72	133	نیجریه - ابوجا	72	
96	عمان - مسقط	73	134	نیجر - نیامی	73	
97	غنا - اکرا	72	135	نیکاراگوئه - ماناگوا	72	
98	فرانسه - پاریس	73	136	نیوزلند - ولینگتون	72	
99	فنلاند - هلسینکی	76	137	واتیکان - واتیکان	73	
100	فیلیپین - مانیل	73	138	ونزوئلا - کاراکاس	75	
101	قبرس - نیکوزیا	73	139	ویتنام - هانوی	74	
102	قرقیزستان - بیشکک	76	140	هلند - لاهه	80	
103	قزاقستان - آستانه	76	141	هند - دهلی نو	75	
104	قزاقستان - آکتاو	72	142	هند - بمبئی	72	

78	هند - حیدرآباد	143	72	قزاقستان - آلماتی	105
72	یونان - آتن	144	73	قطر - دوحه	106
73	یمن - صنعا	145	72	کانادا - اوتاوا	107
			72	کره شمالی - پیونگ یانگ	108
			75	کره جنوبی - سئول	109
			72	کرواسی - زاگرب	110

• روابط شبکه‌ای پیوندی وبسایت‌های سفارت‌خانه‌های کشور ایران با استفاده از نرم‌افزار Webometric Analyst چگونه است؟

براساس شکل ۱، در بررسی وبسایت‌های سفارت‌خانه‌ها با استفاده از نرم‌افزار Webometric Analyst، که روابط شبکه‌ای پیوندی براساس روابط پیوندی وبسایت‌ها با هم ترسیم شده است، نشان داد که هیچ گونه روابط شبکه‌ای پیوندی بین وبسایت سفارت‌خانه‌ها مشاهده نشده است.

نتیجه‌گیری و بحث

نتایج این پژوهش تصویری از وضعیت وبسایت‌های سفارت‌خانه‌ها براساس کیفیت و روابط شبکه‌ای پیوندی آنها ارائه داده است. تعیین وضعیت موجود کیفیت و روابط شبکه‌ای پیوندی وبسایت‌های سفارت‌خانه‌های کشور ایران منجر به شناسایی نقاط قوت و ضعف آنها گردیده است و می‌تواند راه‌گشای حضوری موفق‌تر و مفیدتر در فضای مجازی برای مراجعه‌کنندگان در استفاده از محتوای وبسایت‌ها باشد.

در بررسی وضعیت وبسایت‌های سفارت‌خانه‌ها براساس معیار محتوا، اکثر وبسایت‌ها در وضعیت متوسط ضعیف (۹۳/۶۹)، قرار داشتند، لذا طراحان باید به مولفه‌های معیار محتوا توجه بیشتری داشته باشند. همچنین وضعیت اکثر وبسایت‌های سفارت‌خانه‌ها براساس معیار عملکرد، بسیار متوسط (۶۴/۲۵) بود. در بررسی براساس اعتبار، وبسایت‌های سفارت‌خانه‌ها به ترتیب، بسیار ضعیف (۳۸/۶۲)، بسیار قوی (۲۶/۳۷)، ضعیف (۱۸/۷۹)، متوسط ضعیف (۸/۴۴)، بسیار متوسط (۵/۵۱)، قوی (۲/۲۴) بودند. در بررسی براساس روز آمد بودن، وبسایت‌های سفارت‌خانه‌ها، به ترتیب بسیار متوسط (۴۹/۶۵)، بسیار ضعیف (۴۶/۳۷)، ضعیف (۳/۲۷)، متوسط ضعیف (۰/۶۸) بودند. در بررسی براساس پیوندها، وبسایت‌های سفارت‌خانه‌ها به ترتیب متوسط ضعیف (۹۴/۲۵) و ضعیف (۵/۷۴) بودند. در بررسی براساس گرافیک، وضعیت اکثر وبسایت‌های سفارت‌خانه‌ها بسیار متوسط (۸۰/۹۱) بود. در بررسی براساس دامنه، اکثر وبسایت‌های سفارت‌خانه‌ها متوسط ضعیف (۶۶/۶۶) بودند. در بررسی براساس ساختار، وبسایت‌های سفارت‌خانه‌ها به ترتیب متوسط ضعیف (۹۹/۶۵) و ضعیف (۰/۳۴) بودند. در بررسی براساس ویژگی ابر برجسب، وبسایت‌های سفارت‌خانه‌ها به ترتیب در وضعیت بسیار ضعیف (۹۵/۸۶) و عالی (۴/۱۳) قرار داشتند.

در مجموع از ۱۴۵ وبسایت سفارت‌خانه مورد بررسی، ۱۳۱ وبسایت در درجه‌بندی کیفیت عالی و قابل اعتماد، ۱۴ وبسایت نیز در درجه‌بندی کیفیت بسیار خوب و آن را در نظر داشته باشید، قرار گرفته بودند. نتایج پژوهش، در مجموع نشان از توجه طراحان و دست‌اندرکاران وبسایت‌های سفارت‌خانه‌ها به اکثر معیارهای کیفیت در حد متوسط بود، به طوری که وضعیت اکثر وبسایت‌ها در درجه‌بندی عالی و قابل اعتماد قرار گرفته بودند، لذا توصیه می‌شود طراحان به مولفه‌های محتوا، عملکرد، اعتبار، روزآمد بودن، پیوندها، گرافیک، دامنه، ساختار و استفاده از ابر برجسب‌ها توجه بیشتری داشته باشند. در حالی که، در مطالعه طباطبایی امیری و خالقی (۱۳۹۴) نتایج نشان داد از ۱۰۰ وبسایت مورد بررسی، ۳۵ درصد رتبه بسیار خوب، ۲۱ درصد رتبه خوب، ۲۰ درصد رتبه نسبتاً خوب، ۱۹ درصد دارای رتبه عالی و ۵ درصد نیز دارای رتبه نامناسب بودند (Tabatabaei Amiri, Khaleghi, 2015). همچنین در مطالعه مردانی‌نژاد و همکاران (۱۳۹۱) نتایج حاصل از ارزیابی کیفی، نشان داد که ۱۴ وبسایت در وضعیت بسیار خوب، ۱۳ وبسایت در وضعیت خوب، ۱۰ وبسایت در وضعیت عالی، ۲ وبسایت نسبتاً خوب و ۱ وبسایت در حد نامناسب قرار گرفته‌اند (Mardaninezhad et al, 2012). از طرف دیگر در مطالعه تیموری، خوش‌نفس و نبی‌زاده گیوی (۱۳۹۴) نیز نتایج موید این بود که به جز استان اصفهان که در وضعیت ضعیف قرار داشت، سایر وبگاه‌های استانی در وضعیت نامناسب و غیرقابل اطمینان قرار داشتند (Teimouri et al, 2015). در مطالعه پاپی و اباذری (۱۳۹۳) نیز نتایج نشان داد، ۱۳ وبسایت در وضعیت عالی و ۹ وبسایت بسیار خوب، ۵ وبسایت خوب، ۵ وبسایت نامناسب، ۲ وبسایت نسبتاً خوب، قرار گرفته بودند (Papi & Abazari, 2014).

اما در مطالعه فرهاد پور و خلف‌آبادی (۱۳۹۴) نتایج نشان داد که وبگاه‌ها از نظر رعایت الگوها و معیارهای کیفی وب کیو ای ام، نمره‌ای پایین‌تر از حد متوسط دریافت کرده‌اند (Farhadpour & Khalaf Abadi, 2015). در مطالعه عصاره و پاپی (۱۳۸۷) نیز نتایج پژوهش حاکی از آن بود که از ۴۱ تارنمای فعال، ۱۴ مورد رتبه نامناسب، ۹ مورد رتبه خوب و ۸ مورد رتبه نسبتاً خوب، ۶ مورد رتبه عالی، ۴ مورد رتبه بسیار خوب را به خود اختصاص دادند (Osareh & Papi, 2008). مطالعه رداد و حق‌شناس (۱۳۹۱) نیز، از ۳۸ وبسایت مورد بررسی، ۱۲ وبسایت نامناسب، ۸ وبسایت عالی، ۸ وبسایت خوب، ۶ وبسایت بسیار خوب، ۴ وبسایت نسبتاً خوب، شناخته شدند (Radad & Haghshenas, 2012). در مطالعه حسن‌زاده و نویدی (۱۳۸۸) با عنوان "مطالعه مقایسه‌ای دسترس‌پذیری وبسایت وزارت‌خانه‌های ایران براساس شاخص‌های کنسر سیوم وب جهان‌گستر و تجارب کاربران" دسترس‌پذیری وبسایت‌ها مورد توجه قرار گرفت. در مطالعه حاضر نیز دسترس‌پذیری وبسایت‌ها با توجه به معیار پیوندها مورد بررسی قرار گرفت (Hassanzadeh & Navidi, 2009).

در مطالعه ال‌تیکریتی (۲۰۱۲) نیز نتایج نشان داد که وبسایت عراق، بسیار محدود است و تقریباً چیز خاصی ندارد. در مدت زمان طولانی به روز رسانی نشده است، بنابراین اطلاعات آن غیر قابل اطمینان است و برداشت‌های غلطی از سفارت‌خانه ارائه خواهد داد. سفارت‌خانه می‌بایست سایت خود را ارتقا داده و بازسازی نماید تا مراجعه‌کنندگان از صفحاتشان بازدید کنند. علاوه بر آن وبسایت

می‌بایست ابتکاری، حرفه‌ای، مدرن و برای استفاده آسان باشد (Al-Tikriti, 2012). در مطالعه کزال و همکاران (۲۰۰۸) نیز کیفیت وبسایت‌ها ضعیف بود (Khazaal et al, 2008).

از طرف دیگر در مطالعه حاضر با بررسی وبسایت‌های سفارت‌خانه‌ها توسط نرم‌افزار Webometric Analyst، هیچ‌گونه روابط شبکه‌ای پیوندی بین وبسایت سفارت‌خانه‌ها مشاهده نشد، لذا لزوم ایجاد روابط شبکه‌ای پیوندی در میان وبسایت‌های سفارت‌خانه‌های ایران توصیه می‌شود. در حالی که در مطالعه نباتعلی و دیزجی (۱۳۹۰) نتایج نشان داد که به لحاظ تبادل پیوند، تنها میان ۲۶ درصد وبگاه‌ها، ارتباط و همکاری برقرار شده بود (Nabatali & Jalali Dizaji, 2011). همچنین در مطالعه نوروزی و هاشم‌زاده (۱۳۹۱) نتایج موید این بود که وبگاه‌های پژوهشگاه‌های ایران به لحاظ تبادل پیوند و همکاری با سایر پژوهشگاه‌ها از وضعیت مطلوبی برخوردار نبودند (Noroozi & Hashemzadeh, 2013). در مطالعه اصنافی (۱۳۹۳) نیز، نتایج نشان داد که وبسایت‌های ناجا در زمینه تبادل پیوند و همکاری با یکدیگر از وضعیت متوسطی برخوردار هستند (Asnafi, 2014).

در مطالعه کوتانایکی و گوپالاکریشنان (۲۰۱۱) نتایج نشان داد که نسبت بالایی از پیوندها به فضای وب دانشگاه‌ها هدایت شده بودند (Kothainayaki & Gopalakrishnan, 2011). همچنین در مطالعه واگان و همکاران (۲۰۰۷)، نتایج حاکی از آن بود که ۹۴ درصد از موارد هم‌پیوندی میان دو دانشگاه به دلیل ارتباطات دانشگاهی و ۳۸ درصد به‌خاطر علایق علمی و آموزشی بوده است، همچنین اشاره داشتند که هم‌پیوندی میان دو وبسایت نشانگر مشابهت یا ارتباط آنهاست (Vaughan et al, 2007). از طرف دیگر در مطالعه استیوارت و همکاران (۲۰۰۷) نتایج نشان داد که دانشگاه‌ها در همکاری با دیگر سازمان‌ها فعالیت می‌کنند و این همکاری‌ها نتایج مهمی در اقتصاد ملی در بر دارند، توانایی اندازه‌گیری این همکاری‌ها در مقایسه با سازمان‌های مشابه، موسسات را قادر می‌سازد، تاثیرات همکاری را بهبود بخشند. نتایج پژوهش آنان نشان داد که تفاوت معناداری در نسبت پیوندهای وبی که منعکس‌کننده همکاری هستند، وجود دارد (Stuart, Thelwall & Harries, 2007).

در مطالعه اگرین و نوآگا (۲۰۰۶) نتایج موید این بود که وبسایت‌ها روابط پیوندی خوبی با یکدیگر دارند (Agrin & Nwagwu, 2006). عامل اشتراک موضوعی و محتوایی از مهم‌ترین عوامل ایجاد هم‌پیوندی در بین وبگاه‌ها خواهد بود (Noroozi & Hashemzadeh, 2013). بنابراین وبسایت‌هایی که دارای اشتراکات محتوایی هستند، چنانچه با هم تبادل پیوند داشته باشند، امکان رؤیت‌پذیری آنها بیشتر خواهد شد (Asnafi, 2014). علی‌رغم مزیت فوق، در مطالعه حاضر هیچ‌گونه روابط پیوندی بین وبسایت‌های سفارت‌خانه با وجود اشتراک موضوعی و محتوایی، مشاهده نشد. بنابراین توصیه می‌شود طراحان و مسئولان وبسایت‌ها ضمن افزایش کیفیت این وبسایت‌ها، با در نظر گرفتن تمامی معیارهای کیفیت (محتوا، عملکرد، اعتبار، روزآمد بودن، پیوندها، گرافیک، دامنه، ساختار و استفاده از ابر برچسب‌ها) به‌منظور جذب مخاطبان، در برقراری روابط پیوندی وبسایت‌ها با همدیگر نیز اهتمام ورزند.

پیشنهادات پژوهش

- با توجه به اینکه، این پژوهش به ارائه نقاط قوت و ضعف پایگاه‌ها براساس معیارهای کیفیت پرداخته است، پیشنهاد می‌گردد، معیارهای کیفیت (محتوا، عملکرد، اعتبار، روزآمد بودن، پیوندها، گرافیک، دامنه، ساختار و استفاده از ابر برچسب‌ها) در اختیار طراحان وبسایت‌ها قرار گیرد تا در طراحی آن‌ها در جهت اصلاح، نقاط ضعف آن‌ها در نظر گرفته شود. در واقع طراحان و توسعه دهندگان پایگاه‌ها از یافته‌های پژوهش در جهت بهبود وضعیت و ارتقای وبسایت‌ها، استفاده کنند.

- با توجه به اینکه وبسایت سفارت‌خانه‌ها دارای اشتراکات موضوعی و محتوایی هستند، روابط پیوندی بین وبسایت‌ها، نقش مهمی در رؤیت وبسایت‌ها خواهد داشت، پیشنهاد می‌گردد، متخصصان کتابداری و اطلاع‌رسانی، توصیه‌های لازم به طراحان و توسعه دهندگان وبسایت‌ها در جهت تبادل پیوند را مبذول فرمایند.

تعارض منافع

هیچ‌گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است.

قدردانی

این مقاله، نتیجه طرح تحقیقاتی مصوب دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران به شماره قرارداد ۳۲۷۲۶ مورخ ۱۳۹۵/۳/۳۱ است. نویسندگان مقاله، مراتب تقدیر و تشکر خود را از مساعدت‌های صمیمانه معاونت پژوهشی دانشگاه، ابراز می‌نمایند.

References

- Agrin, O., & Nwagwu, W. (2006). *Links and Web Impact Analysis of Nigerian University*. International Conference on Bridging the Digital Divide in Scholarly Communication in the South: Threats and Opportunities; 6-8 sep; Africa. University of Leiden, the Netherlands: Council for the Development of Social Science Research in Africa (CODESRIA) and Centre for African Studies.
- Al-Tikriti, M. (2012). *Reforming a website: Case-Embassy of Iraq*.
- Asnafi, A. R. (2014). Study of Link networks of NAJA Websites. *Caspian Journal of Scientometrics*, 1 (2), 32-38. [In Persian]
- Cheung, C., & Lee, M. (2008). The structure of web-based information systems satisfaction: testing of competing model. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 59 (10), 1617-30.
- Farhadpour, M. & Khalaf Abadi, R. (2015). Qualitative Evaluation of Iranian Children and Young Adult's Websites Using "Web-QEM" Model. *National Studies on Librarianship and Information Organization*, 26 (2), 91-110. [In Persian]
- Grigoroudis, E., Litos, C., Moustakis, V., Politis, Y., & Tsironis, L. (2008). The assessment of user-perceived web quality: application of a satisfaction benchmarking approach. *European Journal of Operational Research*, 187 (3), 1346-57.
- Hassanzadeh, M. & Navidi, F. (2009). Comparative study of Iran's Ministerial websites using www3 criteria and User's experience. *Studies in Education and Psychology*, 10 (2), 135. [In Persian]
- Hassanzadeh, M., & Fatemeh Navidi. (2010). *Introduction to Webometrics: Quantitative Research in the Social Sciences*. Tehran: Librarian. [In Persian].
- Jeyashree, S., & Ravichandran, R. (2013). Perspectives of Webometric Tools for Web Impact Assessment Studies: A Review. *International Journal of Library Science*, 2 (2), 43-48.
- Kappel, G., Proll, B., Reich, S., & Retschitzegger, W. (2006). *Web Engineering: The Discipline of Systematic Development of Web Applications*. Wiley, Hoboken, NJ.
- Khazaal, Y., Fernandez, S., Cochand, S., Reboh, I., & Zullino, D. (2008). Quality of web based information on social phobia: a cross sectional study. *Depression and anxiety*, 25 (5), 461-465.

- Kothainayaki, S, & Gopalakrishnan, S.(2011). Webometric analysis of agricultural universities in India. *Indian Journal of Science and Technology*, 4 (3), 207-14.
- Mardaninezhad, A., Farhadi, I., Khanjani, T. & Amirimoghadam, M. (2012). Evaluating the Qualities of Virtual Websites of the Medical Science Universities. *Strides in Development of Medical Education*, 9 (2), 179-190. [In Persian]
- Nabatali, G. & Jalali Dizaji, A. (2011). Evaluating the Provincial Websites of Iran Public Libraries Foundation: A Webometric Study. *Research on Information Scienc & Public Libraries*, 17 (65), 197-225. [In Persian]
- Naik, K., & Tripathy, P. (2008). *Software Testing and Quality Assurance*. Wiley, Hoboken, NJ.
- Noroozi, Z. & Hashemzadeh, M. J. (2013). A Link Network Analysis of Iranian Research Institute Websites: Overt and Covert Relationships. *Information Sciences & Technology*, 29 (1), 211-232. [In Persian]
- Nouri Afkand, A., Motalebi,D. & Alipour hafezi, M. (2013). Assessment of LIS journal's website based on website quality evaluation tools (WQET) and presentation of offered pattern. *Journal of Information Systems and Services*, 2 (3), 1-12. [In Persian]
- Osareh, F., & Papi, Z. (2009). Quality of library websites: Review of criteria and tools. *Journal of National Studies on Librarianship and Information Organization*, 20 (2), 275. [In Persian]
- Osareh, F., & Papi, Z. (2008). Quality Assessment of Library Website of Iranian State Universities in order to provide suggestions to improve their quality. *Information Sciences & Technology*, 23 (4), 35-69. [In Persian]
- Papi, z, & Abazari, z. (2014). Using WQET to Evaluate Asian and Middle Eastern Countries National Libraries Websites. *National Studies on Librarianship and Information Organization*, 25 (3),7. [In Persian]
- Radad, I., & Haghshenas, S. (2012). Evaluation of clarity criteria of purposes and audiences, performance, updating, reliability and navigation in the websites of Iran public publishers by using WQET method. *Journal of printing and publishing*, 2 (4), 39. [In Persian]
- Rocha, Á. (2012). FWebQ–A Framework for Websites Quality Evaluation. *Online Information Review*, 36(3), 61-71.
- Stuart, D., Thelwall, M., & Harries, G. (2007).UK academic web links and collaboration: an exploratory study. *Journal of Information Science*, 33 (2), 231-246.
- Tabatabaei Amiri, F.S., & Khaleghi, N. (2015). Quality assessment of women's Farsi websites. *Journal of Sciences and Techniques of Information Management*, 1 (1), 68-87. [In Persian]
- Teimouri, M., Khoshnafs, H., & Nabizadeh Givi, S. (2015). The Quality Study of Provincial Websites of Iranian Public Libraries Foundation with WQET and Suggestions to Improve. *Research on Information Science & Public Libraries*, 21 (80), 153-176. [In Persian]

Thelwall, M., Sud, P., & Wilkinson, D. (2012). Link and co-in link network diagrams with URL citations or title mentions. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 63 (4), 805-16.

Vaughan, L., Kipp, M., & Gao, Y. (2007). Why are websites co-linked? The case of Canadian universities. *Scientometrics*, 72 (10), 81-92.

Zahedi, SH. (2010). Assessing Quality of Websites: Instrumentation and Criteria. *Journal of Development & Evolution Management*, 4, 6-15. [In Persian]

COPYRIGHTS

©2020 by the authors. Licensee SCU, Ahvaz, Iran. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)